

Politička organizacija građana "Naša stranka"
Branilaca Sarajeva 5/1, 71 000 Sarajevo
Telefon: 033 408 888; Fax: 033 408 881
E-mail: nasastranka@nasastranka.ba
Web: www.nasastranka.ba

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Prilježeno: 27-05-2020			
Org. jed.	Broj	Priloge	Vrijednost
01	- 02 -	990	/20

Klub zastupnika_ca Naše stranke u
Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine
Sarajevo, 26.05.2020.

Dostaviti:

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
Parlament Federacije BiH – Predstavnički dom
n/r Mirsad Zaimović, predsjedavajući

Uputiti: Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
Zakonodavno-pravna komisija i nadležne komisije

PREDMET: Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona FBiH

Poštovani,

Na osnovu članova 11, 163, 172. i 179. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 69/07 i 2/08), Vladi FBiH, upućujem **Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona FBiH** („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10 i 42/11, 59/14, 76/14, 46/16) – u nastavku teksta- Zakon:

Član 1.

U Članu 2. (Značaj izraza u ovom zakonu) stav 12. mijenja se i glasi:

„(12) Dijete, kao žrtva krivičnog djela, je osoba koja nije navršila osamnaest godina života.“

Član 2.

U Članu 2. (Značaj izraza u ovom zakonu) stav 13. se briše.

Član 3.

U članu 16. (Tok i prekid zastarjelosti krivičnog gonjenja) iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Zastarijevanje krivičnog gonjenja za krivična djela protiv spolne slobode i morala, krivična djela protiv braka, porodice i mladeži, koja su načinjena na štetu djeteta, počinje teći od dana punoljetstva žrtve.“

Dosadašnji stavovi (2), (3), (4), (5) i (6) postaju stavovi: (3), (4), (5), (6) i (7).

Član 4.

U članu 43a. (Zamjena kazne zatvora) iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

„(4) Kazna zatvora u smislu stava (1) ovog člana izrečena za krivično djelo protiv spolne slobode i morala kao i krivično djelo protiv braka, porodice i mladeži, koja su učinjena na štetu djeteta, ne može se zamijeniti novčanom kaznom.“

Član 5.

U članu 45. (Uvjetni otpust) iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

„(5) Lice osuđeno za krivična djela protiv spolne slobode i morala, krivično djelo nasilja u porodici ne može biti uvjetno otpušten.“

Član 6.

U članu 51. (Granice ublažavanja kazne) iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Ublažavanje kazne u smislu stava (1) ovog člana neće se primjeniti za krivična djela protiv spolne slobode i morala, krivično djelo nasilje u porodici, kao ni učiniocu koji je ranije dva ili više puta osuđivan za istovrsno krivično djelo.“

Član 7.

U članu 71. (Vrste sigurnosnih mjera) u stavu (1) iza tačke e), „lišenje predmeta“ dodaju se nove tačke g), h), i), j) koje glase:

„g) zabrana približavanja i komunikacije sa određenim licem;

h) obavezan psihosocijalni tretman;

i) zabrana pristupa internetu;

j) udaljenje iz zajedničkog domaćinstva.“

Član 8.

U članu 76. (Zabrana vršenja poziva, aktivnosti ili funkcije) iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(2) Učiniocu krivičnog djela protiv spolne slobode i morala izvršenog na štetu djeteta izriče se sigurnosna mjera zabrane potpunog vršenja bilo kojeg zvanja, djelatnosti ili dužnosti koja se dovodi u vezu sa djecom, bez vremenskog ograničenja.“

Dosadašnji stavovi (3) i (4) postaju stavovi (4) i (5).

Član 9.

Iza člana 78. (Oduzimanje predmeta) dodaju se novi članovi 78a. (Zabrana približavanja i komunikacije sa određenim licem), 78b. (Obavezan psihosocijalni tretman), 78c. (Zabrana pristupa internetu), 78d. (Udaljenje iz zajedničkog domaćinstva) koji glase:

Član 78a. (Zabrana približavanja i komunikacije sa određenim licima)

(1) Učiniocu krivičnog djela sa elementima nasilja sud može za određeno vrijeme zabraniti približavanje oštećenom na određenoj udaljenosti, zabraniti pristup oko mjesta stanovanja ili mjesta rada, zabraniti dalje uznemiravanje oštećenog odnosno dalju komunikaciju sa oštećenim, ako se opravdano može očekivati da bi dalje vršenje takvih radnji od učinioca krivičnog djela bilo opasno po oštećenog.

(2) Sigurnosnom mjerom iz stava 1. ovoga člana može se učiniocu krivičnog djela zabraniti

približavanje i komunikacija sa drugim licem, ukoliko bi takvo ponašanje od učinioca predstavljalo psihičko uznemiravanje oštećenog.

(3) Sud određuje trajanje ove sigurnosne mjere koje ne može biti kraće od šest mjeseci niti duže od dvije godine, računajući od dana pravosnažnosti presude, s tim da se vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora odnosno u zdravstvenoj ustanovi za čuvanje i liječenje ne uračunava u vrijeme trajanja ove mjere.

(4) Ako učinilac za vrijeme uvjetnog otpusta prekrši zabranu približavanja ili komunikacije iz stava 1. i 2. ovoga člana, uvjetni otpust će se opozvati.

(5) Ako učinilac tokom vremena provjeravanja određenog uvjetnom osudom prekrši zabranu približavanja ili komunikacije iz stava 1. i 2. ovoga člana, sud će opozvati uvjetnu osudu i izreći utvrđenu kaznu.

(6) U rješenju kojim sud izriče zaštitu mjeru iz stava 7. ovog člana, sud će odrediti mjesto, područja i udaljenost od najmanje 200 metara no kojoj se učinilac ne smije približiti žrtvi.

Član 78b (Obavezan psihosocijalni tretman)

(1) Učiniocu koji je učinio krivično djelo sa elementima nasilja sud može izreći obavezan psihosocijalni tretman, ako na osnovu ranijeg života učinioca i psihičkih karakteristika njegove ličnosti utvrdi da postoji opasnost da će ponoviti takvo ili slično djelo i da je radi otklanjanja ove opasnosti potreban psihosocijalni tretman.

(2) Ako je krivično djelo sa elementima nasilja učinjeno prema licu mlađem od 18 godina starosti sud će učiniocu ovog djela izreći sigurnosnu mjeru obaveznog psihosocijalnog tretmana.

(3) Sud određuje trajanje ove sigurnosne mjere koja ne može biti kraća od šest mjeseci niti duža od dvije godine, računajući od dana pravosnažnosti odluke.

(4) Ako je ova sigurnosna mjera izrečena uz kaznu zatvora, izvršava se u ustanovi za izdržavanje kazne zatvora. Ako osuđeni, nakon puštanja na uvjetni otpust, ne nastavi sa izvršavanjem ove mjere u drugoj odgovarajućoj ustanovi, uvjetni otpust će se opozvati.

(5) Ako se učinilac tokom vremena provjeravanja određenog uvjetnom osudom ne podvrgne obaveznom psihosocijalnom tretmanu, sud će opozvati uvjetnu osudu i izreći utvrđenu kaznu.

Član 78c. (Zabrana pristupa internetu)

(1) Sigurnosnu mjeru zabrane pristupa internetu od šest mjeseci do dvije godine, računajući od izvršnosti sudske odluke, sud će izreći učinitelju koji je krivično djelo počinio putem interneta ako postoji opasnost da će zlouporabom interneta ponovno počiniti krivično djelo.

(2) Vrijeme provedeno u zatvoru ili zdravstvenoj ustanovi za čuvanje i liječenje ne uračunava se u vrijeme trajanja ove mjere.

(3) Sud će o pravosnažno izrečenoj mjeri obavijestiti regulatorno tijelo nadležno za elektroničke

komunikacije koje će osigurati njezino provođenje.

Član 78.d (Udaljenje iz zajedničkog domaćinstva)

(1) Sigurnosnu mjeru udaljenja iz zajedničkog domaćinstva sud može izreći licu koje je učinilo nasilje prema članu porodice sa kojim živi u zajedničkom domaćinstvu, ako ocijeni da postoji opasnost da će učinilac ponovo izvršiti nasilje prema članu zajedničkog domaćinstva i da je radi otklanjanja ove opasnosti neophodno njegovo udaljenje iz zajedničkog domaćinstva.

(2) Sud određuje trajanje ove mjere koje ne može biti kraće od šest mjeseci niti duže od dvije godine. Vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ili u ustanovi za čuvanje i liječenje ne uračunava se u vrijeme trajanja ove mjere.

(3) Učinilac krivičnog djela kojem je izrečena ova sigurnosna mjera dužan je da u prisustvu policijskog službenika odmah po pravosnažnosti presude napustiti stan, kuću ili neki drugi stambeni prostor koji čini zajedničko domaćinstvo sa žrtvom.

(4) Ako osuđeni ne postupi po sigurnosnoj mjeri ili prekrši ovu mjeru, sud će opozvati uvjetni otpust i izreći utvrđenu kaznu.

Član 10.

U članu 122. (Amnestija) iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

„(4) Amnestija se ne može dati licima koja su pravosnažno osuđena za krivična djela protiv spolne slobode i morala učinjena na štetu djeteta.“

Član 11.

U članu 123. (Pomilovanje) iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Pomilovanje se ne može dati licima koja su pravosnažno osuđena za krivična djela protiv spolne slobode i morala učinjena na štetu djeteta.“

Član 12.

Član 125. (Brisanje osude) stav (4) mijenja se i glasi:

„(4) Osuda na kaznu dugotrajnog zatvora i osuda za krivično djelo protiv spolne slobode i morala učinjena na štetu djeteta ne briše se iz kaznene evidencije.“

Član 13.

U članu 125a. (Podaci iz kaznene evidencije) iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

„(4) U okviru kaznene evidencije vodi se poseban registar lica koja su pravosnažno osuđena za krivična djela učinjena na štetu spolnog integriteta djeteta. Sadržaj i obim podataka, njihovo čuvanje kao i uslovi za davanje podataka iz ovog registra, regulisat će se posebnim propisom.“

Član 14.

Naziv člana 163. se mijenja i glasi:

„Javno izazivanje, podsticanje, raspaljivanje i pozivanje na nasilje i mržnju“

Član 15.

U članu 163, stav (1) se mijenja i glasi: „Onaj ko izaziva, podstiče ili raspaljuje nasilje, mržnju ili netrpeljivost usmjerenu prema određenom licu ili grupama zbog njihove nacionalne, rasne,

vjerske, polne ili etničke pripadnosti, seksualnog opredjeljenja, invaliditeta, rodnog identiteta ili porijekla ili na drugi način učini dostupnim javnosti materijale kojima se na to poziva, kazniti će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora od dvije do sedam godine.“

Član 16.

U članu 163, stav (2) riječi „od jedne do osam godina“ mijenjaju se riječima „od tri do deset godina.“

Član 17.

U članu 163. dodaje se stav (5) koji glasi: „Materijali i predmeti koji nose poruke iz stava 1. ovog člana, kao i sredstva za njihovu izradu, umnožavanje ili rasturanje će se oduzeti.“

Član 18.

Iza člana 173. dodaju se novi članovi 173a. i 173b. koji glase:

„Član 173a. (Genitalno sakaćenje žena)

(1) Ko ženskom licu potpuno ili djelimično ukloni ili trajno promijeni spoljne dijelove polnog organa, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(2) Ko žensko lice navede da se podvrgne radnjama iz stava 1. ovog člana, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Ako je djelo iz stava (1) ovog člana učinjeno prema djetetu ili je prouzrokovano trajno oštećenje zdravlja ženskog lica, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od dvije do osam godina.

(4) Ako je usljed djela iz stava (1) ovog člana nastupila smrt ženskog lica, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.

(5) Ako je djelo iz stava (1) ovog člana izvršeno pod naročito olakšavajućim okolnostima, učinilac će se kazniti kaznom zatvora do jedne godine.“

„Član 173b. (Prinudna sterilizacija)

(1) Ko na drugom licu izvrši operaciju u svrhu onemogućavanja prirodne reprodukcije, bez pristanka tog lica, kazniće se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Ako je djelo iz stava (1) izvršeno prema djetetu, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od tri do deset godina.“

Član 19.

U članu 188 (Neovlašćeno prisluškivanje i zvučno snimanje), dodaje se stav (3) koji glasi: „Nema krivičnog djela ako su radnje iz stavova 1. i 2. ovog člana učinjene u općem interesu, koji je pretežniji od interesa zaštite privatnosti prisluškivane ili snimane osobe“.

Član 20.

U članu 188 (Neovlašćeno prisluškivanje i zvučno snimanje), dodaje se stav (4) koji glasi: „Snimke i sprave kojima je počinjeno krivično djelo iz stavova 1. i 2. ovog člana će se oduzeti“.

Član 21.

Član 203. (Silovanje) mijenja se i glasi:

„Član 203. (Silovanje)

(1) Ko drugog prinudi na spolni odnošaj ili sa njom izjednačenu spolnu radnju upotrebom sile ili prijetnje da će neposredno napasti na život ili tijelo tog ili njemu bliskog lica, kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(2) Ako je djelo iz stava (1) ovog člana izvršeno na naročito okrutan ili naročito ponižavajući način, ili ako je istom prilikom prema istoj žrtvi učinjeno više spolnih odnošaja ili s njim izjednačenih spolnih radnji od više učinilaca, ili iz mržnje, ili je usljed djela nastupila teška tjelesna ozljeda, ili teško narušeno zdravlje, ili je silovana ženska osoba ostala trudna, učinilac će se kaznit kaznom zatvora od najmanje pet godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava (1) i (2) ovog člana nastupila smrt lica prema kojem je djelo izvršeno, učinilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina.

(4) Ako je krivično djelo iz stava (1) ovog člana izvršeno prema djetetu, kaznit će se kaznom zatvora najmanje sedam godina.

(4) Ako je krivično djelo iz stava (2) i (3) ovog člana izvršeno prema djetetu, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.“

Član 22.

Član 204. (Spolni odnošaj s nemoćnim licem) mijenja se i glasi:

„Član 204. (Spolni odnošaj s nemoćnim licem)

(1) Ko na drugom licem izvrši spolni odnošaj ili sa njom izjednačenu spolnu radnju iskoristivši duševno oboljenje, nedovoljnu duševnu razvijenost, neku drugu težu duševnu smetnju, ili kakvo drugo stanje tog lica zbog kojeg ono nije sposobno za otpor, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava (1) ovog člana izvršeno na naročito okrutan ili naročito ponižavajući način, ili ako je istom prilikom prema istoj žrtvi učinjeno više spolnih odnošaja ili s njim izjednačenih spolnih radnji od više učinitelja, ili iz mržnje, ili je usljed djela nastupila teška tjelesna ozljeda, ili teško narušeno zdravlje, ili je silovana ženska osoba ostala trudna, učinilac će se kaznit kaznom zatvora od najmanje pet godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava (1) i (2) ovog člana nastupila smrt lica prema kojem je djelo izvršeno, učinilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.“

Član 23.

Član 205. (Spolni odnošaj zloupotrebom položaja) mijenja se i glasi:

„Član 205. (Spolni odnošaj zloupotrebom položaja)

(1) Ko zloupotrebom svog položaja navede na spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju lice koje se prema njemu nalazi u odnosu podređenosti ili zavisnosti kaznit će se kaznom zatvora od najmanje tri godine.“

Član 24.

U članu 206. (Prinuda na spolni odnošaj) riječi: „šest mjeseci“ zamjenjuju se rječima: „od jedne do deset godina“.

Član 25.

Član 207. (Spolni odnošaj sa djetetom) mijenja se i glasi:

„Član 207. (Spolni odnošaj sa djetetom koje nije navršilo 16 godina starosti)

(1) Ko izvrši spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju s djetetom koje nije navršilo šesnaest godina, ili ga navede da izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju s trećom osobom, kaznit će se kaznom zatvora od tri do deset godina.

(2) Ako je djelo iz stava (1) ovog člana izvršeno upotrebom sile ili prijetnje, ili iskorištavanjem duševne poremećenosti ili nemoćnog stanja djeteta, ili na naročito okrutan ili ponižavajući način, ili od strane više lica, ili postoji velika nesrazmjera u zrelosti i uzrastu između učinioca i žrtve, ili je usljed djela nastupila teška tjelesna povreda, teško narušavanje zdravlja ili trudnoća djeteta prema kojem je djelo učinjeno, učinilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje osam godina.

(3) Ako je djelo iz stava 1. ovog člana izvršio srodnik po krvi u pravoj liniji do bilo kojeg stepena a u pobočnoj liniji zaključno sa četvrtim stepenom, očuh, maćeha, usvojilac, staralac, nastavnik, vaspitač, ljekar, vjerski službenik ili drugo lice kojem je dijete povjereno radi učenja, vaspitanja, staranja ili njege, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina.

(4) Ako je krivičnim djelom iz stava od 1. do 3. ovoga člana prouzrokovana smrt djeteta mlađeg od 16 godina učinilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje dvanaest godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.“

Član 26.

Iza člana 207. dodaje se novi član 207a. koji glasi:

„Član 207a. (Spolna zloupotreba djeteta starijeg od 16 godina)

(1) Srodnik po krvi u pravoj liniji do bilo kojeg stepena a u pobočnoj liniji zaključno sa četvrtim stepenom, očuh, maćeha, usvojilac, staralac, nastavnik, vaspitač, ljekar, vjerski službenik ili drugo lice koje izvrši spolni odnošaj ili sa njom izjednačenu spolnu radnju sa djetetom starijim od šesnaest godina koje mu je povjereno radi učenja, vaspitanja, čuvanja, staranja ili njege kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina.

(2) Kaznom iz stava (1) ovog člana kaznit će se i ko izvrši spolni odnošaj ili s njom izjednačenu spolnu radnju sa djetetom stariji od šesnaest godina, iskoristivši njegovu psihičku nezrelost ili lakomislenost, ili ako između njih postoji velika nesrazmjera u zrelosti ili uzrastu.

(3) Ako je djelo iz stava (1) i (2) ovog člana izvršeno zloupotrebom položaja prema djetetu starijem od šesnaest godina, koje se prema učiniocu nalazi u odnosu kakve podređenosti ili zavisnosti, ili iskorištavanjem, duševne poremećenosti ili nemoćnog stanja djeteta, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od tri do deset godina.

(4) Ako je pod uslovima iz stava (1), (2) i (3) ovog člana izvršena neka druga polna radnja, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do pet godina zatvora.“

Član 27.

U članu 208. (Bludne radnje) u stavu (1) brišu se riječi: „od tri mjeseca“.

Član 28.

U članu 208. (Bludne radnje) stav (2) mijenja se i glasi:

„(2) Ko u slučaju iz člana 207. (Spolni odnošaj sa djetetom) ovog zakona, kada nije počinjen ni pokušaj tog krivičnog djela, učini samo bludnu radnju, ili ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini prema djetetu, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do pet godina.“

Član 29.

Član 209. (Zadovoljenje pohote pred djetetom) mijenja se i glasi:

„Član 209. (Zadovoljavanje pohote pred djetetom)

(1) Ko pred djetetom čini radnje namijenjene zadovoljavanju vlastite ili tuđe pohote, ili ko navede dijete da pred njim ili drugim licem vrši takve radnje, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(2) Ako je djelo iz stava (1) ovog člana učinjeno upotrebom sile ili prijetnje ili prema djetetu mlađem od šesnaest godina, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od dvije do osam godina.“

Član 30.

Član 211. (Iskorišćavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije) mijenja se i glasi:

„Član 211. (Iskorišćavanje djeteta radi pornografije)

(1) Ko dijete namamljuje, vrbuje, potiče na sudjelovanje u snimanju dječje pornografije, tko organizira ili omogući njezino snimanje, snima, proizvodi, nudi, čini dostupnim, distribuirao, širi, uvozi, izvozi, pribavlja za sebe ili drugoga, prodaje, daje, prikazuje ili posjeduje dječju pornografiju ili joj svjesno pristupa putem informacijsko komunikacijskih tehnologija kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.“

(2) Ko dijete silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom službene dužnosti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti, prisili ili navede na snimanje dječje pornografije, kaznit će se kaznom zatvora od tri do deset godina.

(3) Predmeti koji su bili namjenjeni ili upotrebljeni za učinjenje krivičnog djela iz stava (1) ovoga člana će se oduzeti, a predmeti koji su nastali učinjenjem krivičnog djela iz stava (1) ovoga člana oduzet će se i uništiti.

(4) Dijete se neće kazniti za proizvodnju i posjedovanje pornografskog materijala koji prikazuje njega lično ili njega i drugo dijete ako su oni sami taj materijal proizveli i posjeduju ga uz pristanak svakog od njih i isključivo za njihovu ličnu upotrebu.

(5) Dječja pornografija je materijal koji vizualno ili na drugi način prikazuje pravo dijete ili realno prikazano nepostojeće dijete ili lice koja izgleda kao dijete, u pravom ili simuliranom spolno eksplicitnom ponašanju ili koji prikazuje spolne organe djece u spolne svrhe. Materijali koji imaju umjetnički, medicinski ili naučni značaj ne smatraju se pornografijom u smislu ovoga člana.“

Član 31.

Član 212. (Upoznavanje djeteta sa pornografijom) mijenja se i glasi:

„Član 212. (Upoznavanje djeteta sa pornografijom)

(1) Ko djetetu mlađem od šesnaest godina proda, pokloni, prikaže ili javnim izlaganjem, posredstvom računarskih sistema, mreže ili medija za pohranu računarskih podataka ili na drugi način učini pristupačnim spise, slike, audiovizualne sadržaje ili druge predmete pornografskog sadržaja ili mu prikaže pornografsku predstavu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do tri godine.

(2) Predmeti namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja krivičnog djela iz stava 1. ovoga člana će se oduzeti, a pornografski materijal će se i uništiti.

(3) Pornografijom se u smislu ovoga člana smatra materijal koji vizualno ili na drugi način prikazuje lice u pravom ili simuliranom spolno eksplicitnom ponašanju ili koji prikazuje spolne organe ljudi u spolne svrhe. Materijali koji imaju umjetnički, medicinski ili naučni značaj ne smatraju se pornografijom u smislu ovoga člana.“

Član 32.

Iza člana 212. dodaju se članovi 212a. i 212b. koji glase:

„Član 212a. (Iskorištavanje djece za pornografske predstave)

(1) Ko dijete namamljuje, vrbuje ili potiče na učestvovanje u pornografskim predstavama, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(2) Ko zarađuje od pornografskih predstava u kojima učestvuje dijete ili na drugi način iskorištava dijete za pornografske predstave, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Ko silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom službenog položaja ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti, prisili ili navede dijete na sudjelovanje u pornografskoj predstavi, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do deset godina.

(4) Kaznom zatvora iz stava (1) ovoga člana kaznit će se tko gleda pornografsku predstavu uživo ili putem komunikacijskih sredstava ako je znao ili je morao i mogao znati da u njoj sudjeluje dijete.

(5) Predmeti ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja krivičnog djela iz stava (1), (2) i (3) ovoga člana će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem krivičnog djela iz stava (1) i (2) ovoga člana će se uništiti.“

„Član 212b. (Mamljenje djece za zadovoljavanje spolnih potreba)

(1) Punoljetno lice koje licu mlađem od šesnaest godina, koristeći kompjutersku mrežu ili komunikaciju drugim tehničkim sredstvima, dogovori sastanak radi vršenja spolnog odnošaja ili sa njom izjedačene spolne radnje, ili radi proizvodnje pornografskog materijala, ili radi drugih oblika seksualnog iskorištavanja i poduzme mjere da do tog susreta dođe, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina.

(2) Ako je djelo iz stava (1) ovog člana izvršeno prema djetetu starijem od šesnaest godina, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(3) Tko prikuplja, daje ili prenosi podatke o osobi mlađoj od šesnaest godina radi počinjenja djela iz stava (1) ovog člana, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.“

Član 33.

U članu 213. (Rodoskrvnuće) u stavu (1) riječi: „*od šest mjeseci do dvije godine*“ zamjenjuju se riječima: „*od najmanje tri godine*“

Član 34.

U članu 213. (Rodoskrvnuće) stav (2) se briše.

Član 35.

Iza člana 215. (Omogućavanje sklapanja nedozvoljenog braka) dodaje se novi član 215a. koji glasi:

„*Član 215a. (Prinudno zaključenje braka)*

(1) Ko upotrebom sile ili prijetnje prisili drugo lice da zaključi brak, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje jednu godinu.

(2) Ko radi izvršenja djela iz stava (1) ovog člana, drugo lice odvede u inostranstvo ili ga u istom cilju navede da ode u inostranstvo, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“

Član 36.

Iza člana 220. (Napuštanje djeteta) dodaje se novi član 220a. koji glasi:

„*Član 220a. (Povreda privatnosti djeteta)*

(1) Ko iznese ili pronese nešto iz ličnog ili porodičnog života djeteta, protivno propisima objavi djetetovu fotografiju ili otkrije identitet djeteta, što je kod djeteta izazvalo uznemirenost, izrugivanje vršnjaka ili drugih lica ili je na drugi način ugrozilo dobrobit djeteta, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Tko djelo iz stava 1. ovoga članka počini putem štampanih medija, radija, televizije i drugih sredstava masovne komunikacije, računarskih sistema i mreža, na javnom skupu ili na drugi način zbog čega je ono postalo pristupačno većem broju lica, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(3) Tko djelo iz stava (1) i (2) ovoga člana počini kao službeno lice ili u obavljanju profesionalne djelatnosti, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.“

Član 37.

U članu 222, (Nasilje u porodici) stav (1) riječi „*do jedne godine*“ mijenjaju se riječima „*od jedne do tri godine*“.

Član 38.

U članu 222, stav (2) riječi „*do tri godine*“ mijenjaju se riječima „*od jedne do tri godine*“.

Član 39.

U članu 222, stav (3) riječi „*tri mjeseca do tri godine*“ mijenjaju se riječima „*tri do pet godina*“.

Član 40,

U članu 222, stav (4) riječi „*jedne do pet godina*“ mijenjaju se riječima „*dvije do deset godina*“.

Član 41.

U članu 222, stav (5) riječi „*dvije do petnaest godina*“ mijenjaju se riječima „*pet do dvadeset godina*“.

Član 42.

U članu 222. iza stava (6) dodaju se stavovi (7) i (8) koji glase:

„(7) Ko prekrši mjere zaštite od nasilja u porodici koje mu je sud odredio na osnovu zakona, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.“

„(8) Članom porodice u smislu ovog krivičnog djela, smatraju se bračni i bivši bračni partneri i njihova djeca zajednička ili iz ranijih zajednica, vanbračni partneri ili bivši vanbračni partneri, njihova djeca zajednička ili iz ranijih zajednica, srodnici po tazbini zaključno do drugog stepena bez obzira na činjenicu da je bračna zajednica prestala, roditelji bračnih i bivših bračnih i vanbračnih partnera uključujući očuha i maćehu, krvni srodnici i srodnici iz potpunog usvojenja u pravoj liniji bez ograničenja, a u pobočnoj liniji zaključno sa četvrtim stepenom, srodnici iz nepotpunog usvojenja, lica koja vezuje odnos starateljstva i hraniteljstva, lica koja žive ili su živjela u istom porodičnom domaćinstvu, bez obzira na srodstvo, te lica koja imaju zajedničko dijete ili je dijete začeto, iako nikada nisu živjela u istom porodičnom domaćinstvu.“

Član 43.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

I - USTAVNI OSNOV

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana IV.A.20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano, da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje Zakona o vršenju funkcije federalne vlasti.

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona je utvrđen prilikom njegovog prvog usvajanja i ovaj zakon je do sada više puta mijenjan.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Važno je unaprijediti kvalitet zakona tako da odgovori na potrebe građana za snažnijom zaštitom te potrebom institucija da efikasno odgovore na stalno promjenjivu praksu na terenu. U Bosni i Hercegovini je svaka četvrta žena žrtva nekog oblika nasilja, uključujući i seksualno. Nadalje, zakon odgovara na uočeno povećanje broja slučajeva teških oblika nasilja naročito seksualnog nasilja nad djecom. Ovo nasilje poprima različite oblike od masovne proizvodnje, distribucije i pregledavanja pornografskog sadržaja putem interneta u kojem su glavni akteri i žrtve djeca. Raste broj ranih brakova ili vanbračnih zajednica odraslih sa djecom mlađom od šesnaest godina. Prislini brakovi sa djecom mlađom od šesnaest godina su u ekspanziji i predstavljaju jedan od najčešćih oblika zloupotrebe i eksploatacije djece. Djeca su godinama sistemski izložena nasilju kao i slučajevima rodoskrvuća u porodičnom okruženju. Ukazujemo na kaznenu politiku koja ne može snažnije preventivno djelovati jer postojeća rješenja nude niske minimalne kazne kao i male raspone kazni za počiniocima ovih krivičnih djela. Lice koje je osuđeno za krivično djelo protiv spolne slobode i morala učinjeno na štetu djeteta, nakon izdržane kazne može ponovo nesmetano i bez ograničenja da obavlja pozive, aktivnosti i funkcije koje ga dovode u kontakt sa djecom. Ne vođenjem posebnih evidencije lica koja su pravosnažno osuđena za krivična djela učinjena na štetu spolnog integriteta djeteta, kao i brisanje osude iz kaznene evidencije i za ove počiniocima nakon proteka određenog vremena stvara se pravno i društveno okruženje koje, s jedne strane rehabilituje pedofile a s druge strane povećava rizik i otvara prostor da počinioci ovih djela mogu da rade i brinu o djeci.

Bosna i Hercegovina je ratificirala tri izuzetno važne konvencije: Konvenciju UN o pravima djeteta sa njenim fakultativnim protokolima, Konvenciju Vijeća Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe (poznata i kao Lanzarote konvencija) i Konvencije Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija). Na ovaj način su se Bosna i Hercegovina i njezini entiteti obavezali da će svoje zakonodavstvo i praksu usaglasiti sa najvišim standardima zaštite ljudskih prava te svojim građanima, a naročito ženama i djeci, pružiti punu zaštitu od svih oblika nasilja i seksualnog nasilja. U tom smislu treba spomenuti obavezu uvođenja sasvim nove grupe krivičnih djela protiv seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja žena i djece, kao i izmjenu postojećih.

Komiteta UN za prava djeteta je razmatrajući kombinovani drugi, treći i četvrti periodični izvještaj Bosne i Hercegovine (CRC/C/BIH/2-4) na svom 1730. i 1731. sastanku (vidi CRC/C/SR.1730 i CRC/C/SR.1731) održanom 19. septembra 2012, izrazio svoju zabrinutost u pogledu neusklađenog zakonodavstva vezanog za nasilje u porodici što predstavlja značajnu prepreku u osiguranju sprečavanja i kažnjavanja svih oblika nasilja nad djecom. Komitet je naglasio da vrste i dužine krivičnih sankcija za seksualno iskorištavanje i seksualno zlostavljanje djece u domaćem krivičnom zakonodavstvu nisu srazmjerne posljedicama koje ova djela ostavljaju na žrtve te u tom smislu zahtjeva od zakonodavnih tijela da u okviru svoje

nadležnosti obezbjede adekvatne i srazmjerne kazne za počinioce seksualne eksploatacije djece i djela zlostavljanja.

Postupajući po preporukama UN Komiteta za prava djeteta, Vijeće ministara BH je na 9. sjednici održanoj 2. juna 2015. godine donijelo Odluku o usvajanju Akcionog plana za dlecu Bosne i Hercegovine (2015-2018) koji u dijelu „A.1 Unapređenje zakonskog okvira“ Mjera 3. Usklađivanje zakonodavstva s Lanzarote konvencijom, utvrđuje neophodnost pokretanja inicijative kojim bi se krivično-pravna zaštite djece od seksualne zloupotrebe i iskorištavanja uskladila sa preuzetim međunarodnim standardima u pravcu: definisanja djeteta kao osobe do navršenih 18 godina starosti; povećanja starosne granice za pristanak djeteta na spolni odnos na 16 godina; početak zastare krivičnog gonjenja za krivična djela protiv spolne slobode i morala učinjena na štetu djeteta pomjeriti na punoljetnost djeteta; pooštriti kaznenu politiku za krivična djela protiv spolne slobode i morala, prije svega podići minimalne kazne; uvesti dodatne sigurnosne mjere koje se mogu izreći počiniocima krivičnih djela; ukinuti mogućnost amnestije i pomilovanja za pravosnažno osuđene počinioce krivičnog djela seksualnog nasilja nad djecom; utvrditi obavezu postojanja jedinstvene evidencije počinitelaca krivičnog djela seksualnog te inkriminisati radnje mamljenja djece radi seksualnog iskorištavanja i iskorištavanje djece za pornografske predstave. U cilju implementacije ove Mjere, Vijeće za djecu BiH, kao savjetodavno tijelo Vijeća ministara BiH je u 2016. godini prema entitetskim ministarstvima pravde i Skupštini Brčko distrikta uputilo Inicijativu za izmjene i dopune krivičnog zakonodavstva u pravcu njegove harmonizacije sa gore navedenim međunarodnim standardima.

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, član 2. Ljudska prava i osnovne slobode, obavezuje Federaciju da osigura najviši nivo međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Aneksu Ustava. Djeca i porodica u skladu sa ovom odredbom uživaju posebnu zaštitu. Potreba za usvajanjem izmjena i dopuna proizilazi iz potrebe harmonizacije domaćeg zakonodavstva i to Krivičnog zakona FBiH sa odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH i Zakona o zabrani diskriminacije u BiH, te Zakona o zaštiti od nasilja u porodici FBiH. Također, usvajanje ovih izmjena su neophodne kako bi došlo do međusobne harmonizacije Krivičnih zakona Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta čime bi se ujednačila prava i položaj građana koji su žrtve krivičnih djela nasilja i seksualnog nasilja, bez obzira na područje življenja. U tom smislu treba naglasiti da je u 2017. godini u RS usvojen novi Krivični zakonik čija su zakonska rješenja u potpunosti preuzeta iz obavezujućih konvencija koja se odnose na zaštitu djece od seksualnog zloupotrebe i iskorištavanja, kao i zaštitu djece i žena od nasilja, posebno od nasilja u porodici. Pored toga, trebamo imati u vidu da su zemlje u okruženju (Slovenija, Hrvatska, Srbija, Sjeverna Makedonija) također već usaglasile svoje krivično zakonodavstvo sa međunarodnim konvencijama i direktivama EU u pravcu pooštavanja kaznene politike za počinioce krivičnih djela nasilja i seksualnog nasilja nad ženama i djecom odnosno seksualnog iskorištavanja djece, te unapređenja krivično-pravne zaštite žrtava ovih krivičnih djela. Postojećim zakonskim rješenjem nije na adekvatan način regulirano i definisano pitanje izazivanja, podsticanja, raspljivanja i pozivanja na nasilje i mržnju po raznim osnovima.

Član 163. Krivičnog zakona FBiH kao oblik zabranjenog činjenja ne spominje nasilje. Dalje, vrlo usko definiše društvene grupe prema kojima su usmjereni mržnja, razdor i netrpeljivost, spominjući samo tri oblika istih i to: narodnosnu, rasnu i vjersku. Svjedoci smo nasilja i mržnje umjerene na različite pojedince i grupe, gdje predmet nisu njihova narodna, rasna i vjerska

pripadnost. Radi se o nasilju i mržnji zasnovanim na polnoj ili etničkoj pripadnosti, seksualnom opredjeljenju, invaliditetu, rodnom identitetu i porijeklu. Obaveza zakonodavstva, naročito kada se radi o krivičnoj materiji je da na najbolji način zaštiti sve svoje građane i građanke.

Također, samo određivanje krivične sankcije bez oduzimanja materijala i predmeta koji nose poruke nasilja, mržnje i netrpeljivosti i sredstva za njihovu izradu nije dovoljno.

Zapriječena sankcija za u članu 163. stav 1. navedena činjenja učinjena pod prisilom, zlostavljanjem, ugrožavanjem sigurnosti, izlaganjem poruzi narodnosnih, etničkih ili vjerskih simbola, oštećenjem tuđih stvari, sknavljenjem spomenika, spomen-obilježja ili grobova, prema mojoj percepciji je neadekvatna.

Dalje, smatramo da neovlašteno prisluškivanje i snimanje, ne treba u svakom pojedinačnom slučaju biti predmet kažnjavanja. Postoje situacije kada se isto čini u općem ili drugom interesu, koji je važniji od interesa zaštite privatnosti prisluškivane ili snimane osobe. Krivični zakon mora da predvidi i takve situacije.

Podaci o sve češćem nasilju u porodici i tragičnim ishodima istog, govori da je krajnje vrijeme da se zakonodavac, ali i društvo u cjelini, odlučno obračunaju sa nasiljem u porodici. Jedan od načina je i pooštavanje zapriječene kazne za ovakva činjenja.

III – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. definicija djeteta se usaglašava sa međunarodnim standardima iz Konvencije o pravima djeteta i Lanzarote konvencijom prema kojima je djeteta lice mlađe od osamnaest godina. S tim u vezi briše se stav (13) koji se odnosi na definiciju maloljetnika kao lica koje nije navršilo osamnaest godina.

Članom 2. briše se trenutni stav 13. Člana 2.

Članom 3. utvrđuje se da zastara krivičnog gonjenja za krivična djela protiv spolne slobode i morala učinjena na štetu djeteta počinje teći od dana punoljetstva žrtve. Alternativno se prelaže da krivično gonjenje i izvršenje kazne ne zastarjeva za krivična djela protiv spolne slobode i morala, braka, porodice i mladeži izvršena na štetu djeteta.

Članom 4. ukida se mogućnost da se kazna zatvora u trajanju do jedne godine izrečena za krivična djela protiv spolne slobode i morala učinjena na štetu djeteta i krivična djela protiv braka, porodice i mladeži učinjena na štetu djeteta zamjeni sa novčanom kaznom.

Član 5. predviđa da lice osuđeno za krivična djela protiv spolne slobode i morala i krivično djelo nasilja u porodici ne može biti uvjetno otpušten.

Član 6. ukida se mogućnost ublažavanja kazne za lice koje počinilo krivično djela protiv spolne slobode i morala, krivično djelo nasilje u porodici te koji je ranije dva ili više puta osuđivan za istovrsno krivično djelo.

Članom 7. dodaju se takstativno nove Sigurnosne mjere: Zabrana približavanja i komunikacije sa određenim licima, Obavezan psihosocijalni tretman, Zabrana pristupa internetu i Udaljenje

iz zajedničkog domaćinstva koje se u kasnije u predloženom članu 7 ovog prijedloga detaljno razrađuju.

Članom 8. počinitelju krivičnog djela protiv spolne slobode i morala učinjenom nad djetetom, trajnom sigurnosnom mjerom zabranjuje se vršenje bilo kojeg poziva, funkcije ili djelatnosti koja se dovodi u vezu sa djecom.

Članom 9. propisuju se način, uvjeti i vrijeme Sigurnosnih mjera koje su uvedene članom 5. ovoga Prijedloga.

Članom 10. se onemogućava dobivanje amnestije a članom 11. pomilovanja za počinioce ovih krivičnih djela.

Slijedećim članom 12. se onemogućava brisanje iz evidencije počinitelja krivičnih djela nasilja i seksualnog nasilja nad djecom čime se ova djela također u ovom smislu izjednačavaju sa djelima kažnjivim kaznama dugotrajnog zatvora.

Članom 13. propisuje se novina koja se odnosi na uspostavljanje i vođenje posebnog registra lica koja su pravosnažno osuđena za krivična djela učinjena na štetu spolnog integriteta djeteta. Sadržaj i obim podataka, njihov čuvanje kao i uslovi za davanje podataka iz ovog registra, regulisat će se posebnim zakonom.

Članom 14. se mijenja naziv člana 163. Zakona, kako bi adekvatnije prezentovao njegov sadržaj.

Članom 15. se mijenja sadržaj Člana 163. stav 1. Zakona, u smislu proširivanja predmeta nasilja, mržnje, razdora i netrpeljivosti nad pojednicima i grupama.

Članom 16. se mijenja sadržaj Člana 163. stav . u smislu podizanja zapriječene kazne zatvora za u stavu 1. navedena činjenja učinjena pod prisilom, zlostavljanjem, ugrožavanjem sigurnosti, izlaganjem poruzi narodnosnih, etničkih ili vjerskih simbola, oštećenjem tuđih stvari, sknavljenjem spomenika, spomen-obilježja ili grobova sa jedne do osam na dvije do deset godina zatvora.

Članom 17. Prijedloga članu 163. Zakona dodaje se novi stav, kojim se regulira oduzimanje materijala i predmeta kojima se poziva podstiče ili raspaljuje nasilje, mržnja ili netrpeljivost, kao i sredstava za njihovu izradu, umnožavanje i rasturanje.

Članom 18. propisuju se nova krivična djela nasilja nad ženama: genitalno sakaćenje žena i prinudna sterilizacija koja propisuju da ko ženskom licu potpuno ili djelimično ukloni ili trajno promijeni spoljne dijelove spolnog organa, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina (genitalno sakaćenja žena) i da ko na drugom licu izvrši operaciju u svrhu onemogućavanja prirodne reprodukcije, bez pristanka tog lica, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina (prinudna sterilizacija).

Članom 19. Prijedloga članu 188. Zakona dodaje se novi stav, kojim se regulira da nema krivičnog djela ukoliko je neovlašćeno snimanje, fotografisanje i prisluškivanje učinjeno u općem interesu ili drugom interesu, koji je važniji od interesa zaštite privatnosti prisluškivane ili snimane osobe.

Članom 20. dodaje se novi stav, kojim se regulira oduzimanje snimaka i sprava kojima je izvršeno neovlašćeno snimanje, fotografisanje i prisluškivanje.

Članom 21. za krivično djelo silovanja podiže se minimalna zapriječena kazna sa trenutne jedne na najmanje zapriječenu kazni od tri godine, a za kvalifikovani oblik ovog krivičnog djela sa tri na pet godina. Također se podiže minimalna zapriječena kazna kada je ovo krivično djelo učinjeno prema djetetu sa trenutnih tri na najmanje sedam godina zatvora, a za kvalifikovane oblike ovog krivičnog djela sa trenutnih pet na predloženu najmanju kaznu od deset godina ili kaznu dugotrajnog zatvora.

Članom 22. se podižu minimalne kazne za krivično djelo spolnog odnošaja sa nemoćnim licem sa trenutne jedne na najmanje zapriječenu kaznu od tri godine, a za kvalifikovani oblik ovog krivičnog djela sa jedne na najmanje pet godina. Ukoliko je učinjenim djelom prouzrokovana smrt lica na kojim je izvršeno ovo krivično djelo trenutna zapriječena minimalna kazna je podiže se sa jedne na najmanje deset godina.

Članom 23. povećava se kazna za krivično djelo koje se odnosi na zloupotrebu položaja i moći u svrhu „seksualne eksploatacije – „iznuđivanje seksa s pozicije moći“ ili „seksualna korupcija“, sa trenutno propisane kazne zatvora od tri mjeseca do tri godine na predloženu kaznu zatvora najmanje tri godine. Stav 2. kojim se reguliše seksualna zloupotreba djece od strane lica koja su im povjerena na brigu i čuvanje se briše jer je ovo djelo definisano u okviru novog krivičnog djela „Spolni odnošaj sa djetetom koje nije navršilo 16 godina starosti“ (član 207.).

Za spolni odnošaj ili sa njim izjednačenu spolnu radnju koja je učinjena pod prisilom ili ozbiljnom prijetnjom, u članu 24. podiže se minimalno zapriječena kazna zatvora sa trenutnih šest mjeseci na predloženu jednu godinu.

Članom 25. podiže se dobna granica za spolni odnošaj punoljetne osobe sa djetetom sa dosadašnjih 14 godina života na 16 godina. Za sve radnje odnosno načine izvršenja ovog krivičnog djela pooštrena je kaznena politika.

U članu 26. propisuje se novo krivično djelo koje se odnosi na spolnu zloupotrebu djeteta starijeg od 16 godina.

Članom 27. izmjenjena je trenutno propisana minimalna kazna za krivično djelo bludne radnje, od tri mjeseca do tri godine zatvora na predloženu kaznu zatvora do tri godine.

Članom 28. povećana je minimalna zapriječena kazna za ovo djelo učinjeno prema djetetu sa dosadašnjih šest mjeseci na dvije godine.

Članom 29. ovoga prijedloga pooštrena je krivična sankcija za krivično djelo koje se odnosi na zadovoljavanje pohote pred djetetom, sa trenutno propisane kazne zatvora od tri mjeseca do tri godine na predloženu sankciju kazne zatvora od jedne do pet godina. Uvodi se i kvalifikovani oblik ovog krivičnog djela za koji je propisana kazna zatvora od dvije do osam godina.

Članovima 30. i 31. ovoga prijedloga vrši se intervencija na zakonskom tekstu izmijenama člana 211. „Iskorišćavanje djeteta radi pornografije“ i člana 212. „Upoznavanje djeteta s pornografijom“ u pravcu usklađivanja sa definicijom ovih krivičnih djela iz Fakultativnog protokola o prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji uz Konvenciju o pravima djeteta UN.

Članom 32. ovoga prijedloga iza člana 212. dodaje se novi član 212a. kojim se propisuje novo krivično djelo „Iskorištavanje djece za pornografske predstave“ i „mamljenje djece za zadovoljavanje spolnih potreba“. Definicija ovih novopredloženih krivičnih djela je usklađena sa međunarodnim standardom. Naime, elementi izvršenja krivičnog djela, radnja izvršenja, način izvršenja i svrha propisani su kao posebni elementi u skladu sa Fakultativnim protokolom UN o prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji i Lanzarote konvencijom.

Članovima 33. i 34. povećava se kazna za krivično djelo „rodoskrvnuće“ sa trenutno propisane kazne od šest mjeseci do dvije godine na predloženu kaznu zatvora od najmanje tri godine a ukoliko je ovo djelo učinjeno na štetu djeteta trenutno propisana najmanja kazna o dvije godine povećana je na pet godina.

Članom 35. dodaje se novi član 215a. kojim se propisuje novo krivično djelo „Prinudno zaključenje braka“ čija definicija je usklađena sa Istanbulskom konvencijom.

Članom 36. ovoga prijedloga iza člana 220. dodaju se novi članovi 220a. „Povreda privatnosti djeteta“. Definicija krivičnog djela „Povreda privatnosti djeteta“ propisana je u skladu sa međunarodnim standardima (Konvencije o pravima djeteta) odnosno osnovnim principom „zaštite privatnosti djeteta.“ Ova Konvencija u članovima 13., 16., 17. i 40., između ostalog, propisuje i da djeca imaju pravo na slobodu izražavanja, a što podrazumijeva i da traže, primaju i daju informacije i ideje svih vrsta, da nijedno dijete neće biti podvrgnuto proizvoljnom ili nezakonitom uplitanju u njegov privatni život, porodicu, dom ili dopisivanje. Nakon sprovednog istraživanja o zaštiti prava djece na privatnost u medijama u BiH, Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH u Specijalnom izvještaju Preporuke za unapređenje zaštite prava djece na privatnost kada su prava narušena od strane medija u BiH je ukazala da mediji u velikoj mjeri narušavaju pravo na privatnost djece, naročito djece žrtava seksualnog nasilja. Veliki broj tekstova, čak 46%, objavljuje se na naslovnoj strani što jasno ukazuje na senzacionalizam u samom izvještavanju. Posebno je zabrinjavajuća činjenica da se čak u 41% slučajeva objavljuje puno ime i prezime djeteta, u 41% slučajeva dođe do objavljivanja imena i prezimena roditelja ili nekog od rodbine djeteta, u 59% slučajeva objavi se ime naselja u kome dijete živi, kao i slika samog djeteta koja se objavi u 28% slučajeva. Na osnovu tih podataka vrlo lako se može utvrditi identitet djeteta žrtve neke vrste nasilja, naročito djece žrtava seksualnog nasilja, što predstavlja vrlo traumatično iskustvo za dijete i porodicu.

Članom 37. prijedloga u Članu 222. stav 1. podiže se zapriječena kazna zatvora za krivično djelo ugrožavanja mira, tjelesne cjelovitosti ili psihičkog zdravlja člana svoje porodice korištenjem nasilja, drskog ili bezobzirnog ponašanjem.

Članom 38. prijedloga u Članu 222. stav 2. podiže se zapriječena kazna zatvora za učinioca krivičnog djela ugrožavanja mira, tjelesne cjelovitosti ili psihičkog zdravlja člana svoje porodice, s kojim živi u zajedničkom kućanstvu, korištenjem nasilja, drskog ili bezobzirnog ponašanjem.

Članom 39. prijedloga u Članu 222. stav 1. podiže se zapriječena kazna zatvora za krivično djelo ugrožavanja mira, tjelesne cjelovitosti ili psihičkog zdravlja člana svoje porodice korištenjem nasilja, drskog ili bezobzirnog ponašanjem ukoliko je pri učinjenju upotrijebljeno oružje, opasno oruđe ili drugo sredstvo prikladno teško ozlijediti tijelo ili narušiti zdravlje.

Članom 40. prijedloga u Članu 222. stav 1. podiže se zapriječena kazna zatvora za krivično djelo ugrožavanja mira, tjelesne cjelovitosti ili psihičkog zdravlja člana svoje porodice korištenjem nasilja, drskog ili bezobzirnog ponašanjem, ukoliko je član porodice teško tjelesno ozlijeđen ili mu je zdravlje teško narušeno, ili ako je ovo krivično djelo učinjeno prema djetetu ili maloljetniku.

Članom 41. prijedloga u Članu 222. stav 1. podiže se zapriječena kazna zatvora za krivično djelo ugrožavanja mira, tjelesne cjelovitosti ili psihičkog zdravlja člana svoje porodice korištenjem nasilja, drskog ili bezobzirnog ponašanjem, ako je istim prouzrokovana smrt člana porodice.

Članom 42. povećavaju se kazne krivično djelo nasilja u porodici i to za osnovni oblik sa dosadašnje zapriječene kazne zatvora do jedne godine na predloženu kaznu zatvora do tri godine. Za kvalifikovani oblik ovog krivičnog djela u slučaju teške tjelesne povrede (sa ranijih jedne do pet godina na predložene kazne zatvora od tri do deset godina), odnosno smrtnu posljedicu ovog djela (sa trenutno vazecih dvije do petnaest godina na predložene kazne od najmanje pet godina ili kazne dugotrajnog zatvora). Isti član daje i definiciju člana porodice u smislu ovog krivičnog djela.

Članom 43. prijedloga se određuje vrijeme stupanja na snagu ovog zakona.

IV – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Krivični zakon FBiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/03):
Odredbe posotojećeg zakona koje se dopunjuju ili mijenjaju

Član 2

Značaj izraza u ovom zakonu

- (1) *Krivično zakonodavstvo* u Federaciji sačinjavaju krivičnopravne odredbe sadržane u ovom zakonu, drugim zakonima Federacije i zakonima kantona.
- (2) *Teritorija Federacije* je kopnena teritorija, obalno more i vodene površine unutar njenih granica, te zračni prostor nad njima.
- (3) *Službena osoba* je izabrani ili imenovani službenik ili druga službena osoba u organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti i u drugim organima uprave i službama za upravu Federacije, kantona, gradova i općina koje obavljaju određene upravne, stručne i druge poslove u okviru prava i dužnosti vlasti koja ih je osnovala; osoba koja stalno ili povremeno vrši službenu dužnost u navedenim organima i tijelima; ovlašćena osoba u privrednom društvu ili u drugoj pravnoj osobi kojoj je zakonom ili drugim propisom donesenim na osnovu zakona povjereno obavljanje javnih ovlašćenja, a koja u okviru tih ovlasti obavlja određenu funkcija; te druga osoba koja obavlja određenu službenu funkcija na osnovu ovlašćenja iz zakona ili drugog propisa donesenog na osnovu zakona.
- (4) *Vojna osoba*, u smislu ovog Zakona, je profesionalna vojna osoba i osoba u rezervnom sastavu dok je na službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine.
- (5) Kad je kao učinitelj pojedinog krivičnog djela označena službena osoba ili vojna osoba, osobe iz stava 3. ovog člana mogu biti učinitelji tih djela, ako iz obilježja pojedinog krivičnog djela ili iz pojedinog propisa ne proizilazi da učinitelj može biti samo neka od tih osoba.
- (6) *Odgovorna osoba* je osoba u privrednom društvu ili u drugoj pravnoj osobi kojoj je s obzirom na njenu dužnost ili na osnovu posebne ovlasti povjeren određeni krug poslova koji se odnose na primjenu zakona ili propisa donesenih na osnovu zakona, ili općeg akta privrednog društva ili druge pravne osobe u upravljanju i rukovanju imovinom, ili se odnose na rukovođenje proizvodnjom ili nekom drugom privrednom djelatnošću ili na nadzor nad njima. Odgovornom osobom smatra se i službena osoba u smislu stava 3. ovog člana kad su u pitanju radnje čijim je učiniteljem označena odgovorna osoba, a nisu propisane kao krivično djelo odredbama glave o krivičnim djelima protiv službene i druge odgovorne funkcije ili odredbama o krivičnim djelima čiji je učinitelj službena osoba propisanim u nekoj drugoj glavi ovog zakona ili drugim zakonom Federacije ili kantona.
- (7) Kad je kao učinitelj krivičnih djela označena službena ili odgovorna osoba, sve osobe iz st. 3. i 5. ovog člana mogu biti učinitelji tih djela, ako iz zakonskih obilježja pojedinog krivičnog djela ne proizilazi da učinitelj može biti samo neka od tih osoba.
- (8) *Strana službena osoba* je član zakonodavnog, izvršnog, upravnog ili sudskog organa strane države, javni službenik međunarodne organizacije i njezinih tijela, sudija i drugi službenik međunarodnog suda.
- (9) *Sudija porotnik* je osoba koja je član kolegijalnog tijela koje ima odgovornost odlučivanja o krivnji optužene osobe i izricanja krivično-pravne sankcije u postupku suđenja.
- (10) *Arbitar* je osoba koja je, na osnovu sporazuma o arbitraži, pozvana da donese pravno obavezujuću odluku u sporu koji mu podnesu stranke sporazuma.

- (11) *Krivično djelo* iz mržnje je svako krivično djelo učinjeno zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjerskog uvjerenja, nacionalnog ili etničkog porijekla, jezika, invaliditeta, spola, seksualne orijentacije ili rodnog identiteta druge osobe. Takvo postupanje uzet će se kao otežavajuća okolnost ako ovim zakonom nije izričito propisano teže kažnjavanje za kvalifikovani oblik krivičnog djela učinjenog iz mržnje."
- (12) *Dijete* je, u smislu ovog zakona, osoba koja nije navršila četrnaest godina života.
- (13) *Maloljetnik* je, u smislu ovog zakona, osoba koja nije navršila osamnaest godina života.
- (14) *Pravna osoba* je, u smislu ovog zakona, Bosna i Hercegovina, Federacija, Republika Srpska, Distrikt Brčko Bosne i Hercegovine, kanton, grad, općina, mjesna zajednica, svaki organizacioni oblik privrednog društva i svi oblici povezivanja privrednih društava, ustanova, ustanova za obavljanje kreditnih i drugih bankarskih poslova ili za osiguranje osoba i imovine, te druge finansijske institucije, fond, političke stranke, udruženja građana i drugi oblici udruživanja koji mogu sticati sredstva i koristiti ih na isti način kao i svaka druga institucija ili organ koji ostvaruje i koristi sredstva i kojem je zakonom priznato svojstvo pravne osobe.
- (15) *Privredno društvo* je, u smislu ovog zakona, korporacija, poduzeće, ortakluk i svaki organizacioni oblik registriran za obavljanje privredne aktivnosti.
- (16) *Udruženje* je bilo koji oblik udruživanja tri ili više osoba.
- (17) *Više osoba* je najmanje dvije osobe.
- (18) *Skupina ljudi* je najmanje pet osoba.
- (19) *Grupa ljudi* je udruženje od najmanje tri osobe koje su povezane radi trajnog, ponovljenog ili povremenog činjenja krivičnih djela, pri čemu svaka od tih osoba učestvuje u učinjenju krivičnog djela.
- (20) *Organizirana grupa ljudi* je grupa ljudi koja je formirana, a nije nastala spontano, radi izravno slijedećeg učinjenja krivičnog djela, čiji članovi ne moraju imati formalno određene uloge, koja ne mora imati slijed članstva niti razvijenu organizaciju.
- (21) *Grupa za organizirani kriminal* je organizirana grupa ljudi od najmanje tri osobe, koja postoji neko vrijeme, djelujući u cilju učinjenja jednog ili više krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora preko tri godine ili teža kazna.
- (22) *Izbjeglica ili raseljena osoba* je, u smislu ovog zakona, osoba koja je napustila svoju imovinu na području Federacije u vremenu između 30. aprila 1991. godine i 4. aprila 1998. godine, za koju se pretpostavlja da je izbjeglica ili raseljena osoba po Aneksu 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.
- (23) *Članovi porodice*, u smislu ovog zakona, jesu: bračni i izvanbračni drug, bivši bračni i izvanbračni drug, krvni rođak u ravnoj liniji, usvojitelj i posvojenik, rođak u pobočnoj liniji do trećeg stepena zaključno i srodnik po tazbini do drugog stepena zaključno.
- (24) *Tajna Federacije, kantona, grada i općine* je podatak ili isprava koja je zakonom, drugim propisom ili općim aktom nadležnog tijela donesenim na osnovu zakona, određena tajnom Federacije, čijim bi otkrivanjem nastupile štetne posljedice za Federaciju, kanton, grad i općinu.
- (25) *Vojna tajna* je podatak ili isprava koja je zakonom, drugim propisom ili aktom nadležnog organa Federacije donesenim na osnovu zakona proglašena vojnom tajnom.
- (26) *Službena tajna* je podatak ili isprava koja je zakonom, drugim propisom ili općim aktom nadležne institucije u Federaciji, kantonu, gradu i općini donesenim na osnovu zakona proglašena službenom tajnom.

(27) *Poslovna tajna* je podatak ili isprava koja je zakonom, drugim propisom ili općim aktom privrednog društva, ustanove ili druge pravne osobe određen poslovnom tajnom, a koji predstavlja proizvodnu tajnu, rezultate istraživačkog ili konstrukcijskog rada, te drugi podatak zbog čijeg bi priopćavanja neovlaštenoj osobi mogle nastupiti štetne posljedice za njezine privredne interese.

(28) *Profesionalna tajna* je podatak o osobnom ili obiteljskom životu stranaka koji saznaju odvjetnici, branitelji, notari, doktori medicine, doktori stomatologije, primalje ili drugi zdravstveni djelatnici, psiholozi, djelatnici staranja, vjerski ispovjednici i druge osobe u obavljanju svog zvanja.

(29) *Isprava* je svaki predmet koji je podoban ili određen da služi kao dokaz kakve činjenice koja je od značenja za pravne odnose.

(30) *Novac* je kovano ili papirnato sredstvo plaćanja koje je na osnovu zakona u opticaju u Bosni i Hercegovini ili u stranoj državi.

(31) *Znaci za vrijednost* podrazumijevaju i strane znakove za vrijednost.

(32) *Pokretnina* je i svaka proizvedena ili skupljena energija za davanje svjetlosti, topline ili kretanja, te telefonski i drugi impulsi.

(33) *Prijevozno sredstvo* je svako plovilo, vozilo i letjelica, kao i bilo kakvo drugo sredstvo koje se može koristiti za prijevoz u suhozemnom, vodenom ili zračnom prometu, bez obzira na vrstu pogona.

(34) *Sila* je i primjena hipnoze ili omamljujućih sredstava s ciljem da se ko protiv svoje volje dovede u nesvjesno stanje ili onesposobi za otpor.

(35) *Opojna droga* je medicinski lijek ili opasna supstanca s adiktivnim i psihotropnim svojstvima, ili supstanca koja se lahko može pretvoriti u takvu supstancu ako podliježe nadzoru po međunarodnoj konvenciji koju je Bosna i Hercegovina potvrdila, ili supstanca koja je proglašena opojnom drogom od nadležne institucije Bosne i Hercegovine ili nadležne institucije entiteta.

(36) *Izražavanje* u jednom gramatičkom rodu, muškom ili ženskom, uključuje oba roda fizičkih osoba.

Član 16

Tok i prekid zastarijlosti krivičnog gonjenja

(1) Zastarijevanje krivičnog gonjenja počinje od dana kad je krivično djelo učinjeno. Zastarijevanje krivičnog gonjenja za krivična djela trajnog karaktera počinje teći u trenutku prestanka protivpravnog stanja.

(2) Zastarijevanje ne teče za vrijeme za koje se po zakonu krivično gonjenje ne može poduzeti ili nastaviti.

(3) Zastarijevanje se prekida svakom procesnom radnjom koja se poduzima radi gonjenja učinitelja zbog učinjenog krivičnog djela.

(4) Zastarijevanje se prekida i kad učinitelj, u vrijeme dok teče rok zastarijlosti, učini isto tako teško ili teže krivično djelo.

(5) Sa svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovno teći.

(6) Zastarijlost krivičnog gonjenja nastupa u svakom slučaju kad protekne dvaput onoliko vremena koliko zakon propisuje za zastarijlost krivičnog gonjenja

Član 43a

Zamjena kazne zatvora

- (1) Izrečena kazna zatvora u trajanju do jedne godine će se, na zahtjev osuđenika, zamijeniti novčanom kaznom koja se plaća u jednokratnom iznosu u roku do 30 dana.
- (2) Kazna zatvora zamjenjuje se novčanom kaznom tako što se svaki dan izrečene kazne zatvora izjednačuje sa 100 KM ako se novčana kazna utvrđuje u određenom iznosu.
- (3) Ako se novčana kazna ne plati u roku iz stava (1) ovog člana, sud će donijeti odluku o izvršenju kazne zatvora. Ako se novčana kazna plati samo djelimično, izvršit će se kazna zatvora srazmjerno iznosu koji nije plaćen.

Član 45

Uvjetni otpust

- (1) Osuđeni koji je izdržao polovinu, te, izuzetno, osuđeni koji je izdržao jednu trećinu kazne zatvora može biti oslobođen izdržavanja kazne zatvora, pod uvjetom da ne učini novo krivično djelo prije isteka trajanja kazne (uvjetni otpust).
- (2) Osuđeni koji je izdržao polovinu kazne zatvora može biti oslobođen izdržavanja kazne zatvora ako se za vrijeme izdržavanja kazne zatvora njegovo ponašanje popravi do te mjere da se može opravdano očekivati da će se nakon otpusta s izdržavanja kazne zatvora ponašati primjereno, a naročito da neće učiniti krivična djela. Prilikom odlučivanja o uvjetnom otpustu osuđenog, uzet će se u obzir njegovo ponašanje tokom izdržavanja kazne i druge okolnosti koje ukazuju na to da je svrha kažnjavanja postignuta.
- (3) Osuđeni koji je izdržao jednu trećinu kazne zatvora može biti uvjetno otpušten ukoliko postoje uvjeti iz stava 1. ovog člana i ukoliko posebne okolnosti vezane za ličnost osuđenog jasno ukazuju da je postignuta svrha kažnjavanja.
- (4) Osuđeni na kaznu dugotrajnog zatvora može biti uvjetno otpušten nakon izdržane tri petine te kazne.

Član 51

Granice ublažavanja kazne

- (1) Kad postoje uvjeti za ublažavanje kazne iz člana 50. (*Ublažavanje kazne*) ovog zakona, sud će ublažiti kaznu u ovim granicama:
 - a) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisana kazna zatvora od deset ili više godina, kazna se može ublažiti do pet godina zatvora;
 - b) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisana kazna zatvora od tri ili više godina, kazna se može ublažiti do jedne godine zatvora;
 - c) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisana kazna zatvora od dvije godine, kazna se može ublažiti do šest mjeseci zatvora;

- d) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisana kazna zatvora od jedne godine, kazna se može ublažiti do tri mjeseca zatvora;
- e) ako je za krivično djelo propisana kazna zatvora od najviše jedne godine, kazna se može ublažiti do trideset dana zatvora;
- f) ako je za krivično djelo propisana kazna zatvora bez naznake najmanje mjere, umjesto kazne zatvora može se izreći novčana kazna;
- g) ako je za krivično djelo propisana novčana kazna s naznakom najmanje mjere, kazna se može ublažiti do pet dnevnih iznosa, a ako se izriče u određenom iznosu do 500 KM.
- (2) Pri odlučivanju koliko će kaznu ublažiti prema pravilima iz stava 1. ovog člana sud će posebno uzeti u obzir najmanju i najveću mjeru kazne propisane za to krivično djelo.

Član 71

Vrste sigurnosnih mjera

Učiniteljima krivičnih djela mogu se izreći ove sigurnosne mjere:

- a) obavezno psihijatrijsko liječenje;
- b) obavezno liječenje od ovisnosti;
- c) zabrana vršenja poziva, aktivnosti ili funkcija;
- d) zabrana upravljanja prijevoznim sredstvom;
- e) lišenje predmeta.

Član 76

Zabrana vršenja poziva, aktivnosti ili funkcije

- (1) Sigurnosna mjera zabrane obavljanja određenog zvanja, djelatnosti ili dužnosti može se izreći počinitelju koji je počinio krivično djelo vezano uz svoj poziv, djelatnost ili dužnost, ako postoji opasnost da bi takvo obavljanje moglo poticajno djelovati da počinio novo krivično djelo vezano uz svoj poziv, djelatnost ili dužnost.
- (2) Sigurnosna mjera zabrane vršenja određenog poziva, aktivnosti ili funkcije može se izreći u trajanju koje ne može biti kraće od jedne niti duže od deset godina, računajući od dana pravosnažnosti odluke, s tim da se vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne uračunava u vrijeme trajanja ove sigurnosne mjere.
- (3) Kao u slučaju iz člana 44. (*Rad za opće dobro na slobodi*) stav 5. ovog zakona, izvršenje kazne zatvora može se odrediti učinitelju krivičnog djela koji tokom izvršavanja rada za opće dobro na slobodi kao zamjeni za kaznu zatvora prekrši zabranu vršenja poziva, aktivnosti ili funkcije.
- (4) Prema učinitelju krivičnog djela koji prekrši zabranu vršenja poziva, aktivnosti ili funkcije tokom vremena provjeravanja određenog u uvjetnoj osudi, može se postupiti prema odredbi člana 66. (*Opoziv uvjetne osude zbog neispunjenja izrečenih obaveza*) ovog zakona.

Član 78

Oduzimanje predmeta

- (1) Predmeti koji su na bilo koji način, u cjelini ili djelimično, upotrijebljeni ili su bili namijenjeni da budu upotrijebljeni za učinjenje krivičnog djela ili koji su nastali učinjenjem krivičnog djela bit će oduzeti ako su vlasništvo učinitelja.

(2) Predmeti iz stava 1. ovog člana bit će oduzeti i kad nisu vlasništvo učitelja, ali time se ne dira u prava trećih osoba na naknadu štete od učitelja.

Član 122

Amnestija

(1) Amnestijom se osobama koje su njome obuhvaćene daje oslobođenje od krivičnog gonjenja ili potpuno ili djelimično oslobođenje od izvršenja kazne, zamjenjuje se izrečena kazna blažom kaznom, određuje se brisanje osude, ili se ukida određena pravna posljedica osude.

(2) Amnestiju za krivična djela propisana ovim i drugim zakonom Federacije može dati Parlament Federacije, a za krivična djela propisana zakonom kantona skupština kantona.

(3) Amnestija se daje zakonom.

Član 123

Pomilovanje

(1) Pomilovanjem se poimenično određenim osobama daje potpuno ili djelimično oslobođenje od izvršenja kazne, zamjenjuje se izrečena kazna blažom kaznom, ili se određuje brisanje osude, ili se ukida ili određuje kraće trajanje sigurnosne mjere zabrane vršenja zvanja, aktivnosti ili funkcije, ili određene pravne posljedice osude.

(2) Pomilovanje za krivična djela koja spadaju u nadležnost Federacije može svojom odlukom dati predsjednik Federacije na osnovu posebnog zakona.

Član 125

Brisanje osude

(1) Pod uslovom da počinitelj krivičnog djela nije ponovo osuđen za novo krivično djelo, osuda se briše po sili zakona kada proteknu sljedeći rokovi:

a) osuda kojom je počinitelj oslobođen kazne briše se iz kaznene evidencije ako osuđenik u roku od jedne godine od dana pravosnažnosti presude ne počini novo krivično djelo,

b) uslovna osuda briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od jedne godine od dana prestanka vremena provjeravanja, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo krivično djelo,

c) osuda na novčanu kaznu i na kaznu zatvora u trajanju do jedne godine briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od tri godine od dana izvršenja, zastare ili oprosta kazne, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo krivično djelo,

d) osuda na kaznu zatvora u trajanju preko jedne do tri godine briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od pet godina od dana izvršenja, zastare ili oprosta kazne, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo krivično djelo,

e) osuda na kaznu zatvora u trajanju preko tri do pet godina briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od deset godina od dana izvršenja, zastare ili oprosta kazne, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo krivično djelo,

f) osuda na kaznu zatvora u trajanju preko pet do deset godina briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od 15 godina od dana izvršenja, zastare ili oprosta kazne, ako za to vrijeme osuđenik ne počini novo krivično djelo.

(2) Sud može, na molbu osuđenika, odrediti da se iz kaznene evidencije briše osuda na kaznu zatvora u trajanju preko deset godina ako je protekao rok od 20 godina od dana izdržavanja, zastare ili oprosta kazne, a u tom vremenu osuđenik nije počinio novo krivično djelo.

(3) Prilikom odlučivanja o brisanju osude iz stava (2) ovog člana, sud će voditi računa o vladanju osuđenika poslije izdržavanja kazne, o prirodi krivičnog djela i o drugim okolnostima koje mogu biti od značaja za ocjenu opravdanosti brisanja osude.

(4) Osuda na kaznu dugotrajnog zatvora se ne briše.

(5) Osuda se ne može brisati iz kaznene evidencije dok traje krivični postupak za novo krivično djelo.

(6) Osuda se ne može brisati iz kaznene evidencije dok traje primjena mjera sigurnosti niti dok oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom nije potpuno izvršeno.

(7) Brisanjem osude iz kaznene evidencije pod uslovima iz st. (1) do (3) ovog člana počinitelj krivičnog djela smatra se neosuđivanim.

Član 125a

Podaci iz kaznene evidencije

(1) Podaci iz kaznene evidencije nisu javni podaci.

(2) Građanin ima pravo tražiti i dobiti podatke iz kaznene evidencije o sebi, ako su mu ti podaci potrebni za ostvarivanje prava ili interesa.

(3) Zamjena izrečene novčane kazne radom za opće dobro na slobodi ili kaznom zatvora, kao i zamjena izrečene kazne zatvora radom za opće dobro na slobodi ili novčanom kaznom, upisuju se u kaznenu evidenciju.

Član 163.

Izazivanje narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti

(1) Ko javno izaziva ili raspaljuje narodnosnu, rasnu ili vjersku mržnju, razdor ili netrpeljivost među konstitutivnim narodima i ostalima koji žive u Federaciji, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(2) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini prisilom, zlostavljanjem, ugrožavanjem sigurnosti, izlaganjem poruzi narodnosnih, etničkih ili vjerskih simbola, oštećenjem tuđih stvari, sknavljenjem spomenika, spomen-obilježja ili grobova, učinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Kaznom iz stava 2. ovog člana kaznit će se ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini zloupotrebom položaja ili ovlašćenja, ili ako je zbog tog djela došlo do nereda, nasilja ili drugih teških posljedica za zajednički život konstitutivnih naroda i ostalih koji žive u Federaciji.

(4) Ko krivično djelo iz stava 2. ovog člana učini zloupotrebom položaja ili ovlasti, ili ako je zbog tog djela došlo do nereda, nasilja ili drugih teških posljedica za zajednički život konstitutivnih naroda i ostalih koji žive u Federaciji, kaznit će kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Član 188.

Neovlašćeno prisluškivanje i zvučno snimanje

(1) Ko putem posebnih naprava bez odobrenja prisluškuje ili zvučno snimi razgovor ili izjavu koja mu nije namijenjena ili omogućí nepozvanoj osobi da se upozna s razgovorom ili izjavom koja je neovlašćeno prisluškivana ili zvučno snimljena, ili ko neovlašćeno prisluškuje ili snimi tuđe poruke u računalnom sustavu, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Službena osoba koja učini krivično djelo iz stava 1. ovog člana u vršenju službe, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Član 203

Silovanje

(1) Ko drugu osobu upotrebom sile ili prijetnje da će izravno napasti na njezin život ili tijelo ili na život ili tijelo njoj bliske osobe prisili na spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini na naročito okrutan ili naročito ponižavajući način, ili ako je istom prilikom prema istoj žrtvi učinjeno više spolnih odnošaja ili s njim izjednačenih spolnih radnji od više učinitelja, kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(3) Ako je krivičnim djelom iz stava 1. ovog člana prouzrokovana smrt silovane osobe, ili je ona teško tjelesno ozlijeđena, ili joj je teško narušeno zdravlje, ili je silovana ženska osoba ostala trudna, učinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje tri godine.

(4) Kaznom iz stava 2. ovog člana kaznit će se ko učini krivično djelo iz stava 1. ovog člana zbog mržnje prema žrtvi.

(5) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini prema maloljetniku, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(6) Ko krivično djelo iz st. 2., 3. i 4. ovog člana učini prema maloljetniku, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

(7) Ako su krivičnim djelom iz stava 2. ovog člana prouzrokovane posljedice iz stava 3. ovog člana, učinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

Član 204

Spolni odnošaj s nemoćnom osobom

(1) Ko izvrši spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju s drugom osobom iskoristivši njezinu duševnu bolest, duševnu poremećenost, nedovoljnu duševnu razvijenost, neku drugu

težu duševnu smetnju, ili kakvo drugo stanje te osobe zbog kojeg ona nije sposobna za otpor, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini prema osobi čije je stanje nesposobnosti za otpor sam izazvao ili je u tome učestvovao, kaznit će se po članu 203. (*Silovanje*) stav 1. ovog zakona.

(3) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini na naročito okrutan ili naročito ponižavajući način, ili ako je istom prigodom prema istoj žrtvi učinjeno više spolnih odnošaja, ili s njim izjednačenih spolnih radnji od više učinitelja, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Ko krivično djelo iz stava 2. ovog člana učini na naročito okrutan ili naročito ponižavajući način, ili ako je istom prigodom prema istoj žrtvi učinjeno više spolnih odnošaja, ili s njim izjednačenih spolnih radnji od više učinitelja, kaznit će se po članu 203. stav 2. ovog zakona.

(5) Ako je krivičnim djelom iz stava 1. ovog člana prouzrokovana smrt osobe s kojom je izvršen spolni odnošaj ili s njim izjednačena spolna radnja, ili je ona teško tjelesno ozlijeđena, ili joj je zdravlje teško narušeno, ili ako je ženska osoba ostala trudna, učinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(6) Ako su krivičnim djelom iz st. 3. i 4. ovog člana prouzrokovane posljedice iz stava 5. ovog člana, učinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje tri godine.

Član 205

Spolni odnošaj zloupotrebom položaja

(1) Ko zloupotrebom svog položaja navede na spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju drugu osobu koja se zbog imovinskog, obiteljskog, društvenog, zdravstvenog ili drugog stanja ili teških prilika nalazi prema njemu u odnosu zavisnosti, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Nastavnik, odgojitelj, roditelj, usvojitelj, staratelj, očuh, maćeha ili druga osoba koja iskorištavajući svoj položaj ili odnos prema maloljetniku koji joj je povjeren radi učenja, odgoja, čuvanja ili njege izvrši s njim spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Član 206

Prinuda na spolni odnošaj

Ko drugu osobu prisili na spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju ozbiljnom prijetnjom nekim teškim zlom, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Član 207

Spolni odnošaj s djetetom

(1) Ko izvrši spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju s djetetom, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Ko izvrši nasilni spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju s djetetom (član 203. *Silovanje*, stav 1.) ili s nemoćnim djetetom (član 204. *Spolni odnošaj s nemoćnom osobom*, stav 1.), kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(3) Ko izvrši spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju s djetetom zloupotrebom položaja (član 205. *Spolni odnošaj zloupotrebom položaja*, stav 2.), kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Ko krivično djelo iz st. od 1. do 3. ovog člana učini na naročito okrutan ili naročito ponižavajući način, ili ako je istom prigodom prema istoj žrtvi učinjeno više spolnih odnošaja ili s njim izjednačenih spolnih radnji od više učinitelja, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

(5) Ako je krivičnim djelom iz st. od 1. do 3. ovog člana prouzrokovana smrt djeteta, ili je dijete teško tjelesno ozlijeđeno, ili mu je zdravlje teško narušeno, ili je žensko dijete ostalo trudno, učinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Član 208

Bludne radnje

(1) Ko u slučajevima iz čl. 203. (*Silovanje*), 204. (*Spolni odnošaj s nemoćnom osobom*), 205. (*Spolni odnošaj zloupotrebom položaja*) i 206. (*Prinuda na spolni odnošaj*) ovog zakona, kada nije počinjen ni pokušaj tog krivičnog djela, učini samo bludnu radnju, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ko u slučaju iz člana 207. (*Spolni odnošaj s djetetom*) ovog zakona, kada nije počinjen ni pokušaj tog krivičnog djela, učini samo bludnu radnju, ili ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini prema djetetu ili maloljetniku, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Član 209

Zadovoljenje pohote pred djetetom ili maloljetnikom

Ko pred djetetom ili maloljetnikom čini radnje namijenjene zadovoljavanju vlastite ili tuđe pohote, ili ko navede dijete da pred njim ili drugom osobom vrši takve radnje, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Član 210

Navođenje na prostituciju

(1) Ko radi zarade ili druge koristi navodi, potiče ili namamljuje drugog na pružanje seksualnih usluga ili na drugi način omogući njegovu predaju drugome radi pružanja seksualnih usluga, ili na bilo koji način učestvuje u organiziranju ili vođenju pružanja seksualnih usluga, bit će kažnjen kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Bez uticaja je za učinjenje krivičnog djela iz ovog člana da li se osoba koja se navodi, potiče ili namamljuje već ranije bavila prostitucijom.

(3)-(5) (*brisano*)

Član 212

Upoznavanje djeteta s pornografijom

(1) Ko djetetu proda, prikaže ili javnim izlaganjem ili na drugi način učini pristupačnim spise, slike, audiovizuelne i druge predmete pornografskog sadržaja ili mu prikaže pornografsku predstavu, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Predmeti iz stava 1. ovog člana oduzet će se.

Član 213

Rodoskrvnuće

(1) Ko izvrši spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju s krvnim rođakom u ravnoj liniji ili s bratom ili sestrom, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora od šest mjeseci do dvije godine.

(2) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini s maloljetnikom, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(3) Ko djelo iz stava 1. ovog člana učini s djetetom, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do deset godina.

Član 211

Iskorišćavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije

(1) Ko dijete ili maloljetnika snimi radi izradbe fotografija, audiovizuelnog materijala ili drugih predmeta pornografskog sadržaja, ili posjeduje ili uvozi ili prodaje ili raspačava ili prikazuje takav materijal, ili te osobe navede na učestvovanje u pornografskoj predstavi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(2) Predmeti koji su bili namijenjeni ili upotrijebljeni za učinjenje krivičnog djela iz stava 1. ovog člana oduzet će se, a predmeti koji su nastali učinjenjem krivičnog djela iz stava 1. ovog člana oduzet će se i uništiti.

Član 215

Omogućavanje sklapanja nedozvoljenog braka

Ovlašćena osoba pred kojom se brak sklapa ili matičar koji obavljajući svoju službenu dužnost omogući sklapanje braka koji je po zakonu zabranjen, ništavan ili se smatra nepostojećim, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

Član 222.

Nasilje u porodici

(1) Ko nasiljem, drskim ili bezobzirnim ponašanjem ugrožava mir, tjelesnu cjelovitost ili psihičko zdravlje člana svoje porodice, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini prema članu porodice s kojim živi u zajedničkom kućanstvu, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(3) Ako je pri učinjenju krivičnog djela iz st. 1. i 2. ovog člana upotrijebljeno oružje, opasno oruđe ili drugo sredstvo prikladno teško ozlijediti tijelo ili narušiti zdravlje, učinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(4) Ako je krivičnim djelom iz st. od 1. do 3. ovog člana član porodice teško tjelesno ozlijeđen ili mu je zdravlje teško narušeno, ili ako je krivično djelo iz st. od 1. do 3. ovog člana učinjeno prema djetetu ili maloljetniku, učinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(5) Ako je krivičnim djelom iz st. od 1. do 4. ovog člana prouzrokovana smrt člana porodice,

učinitelj će se kazniti kaznom zatvora od dvije do petnaest godina.

(6) Ko usmrti člana i kojeg je prethodno zlostavljao, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

S poštovanjem

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'S. Čudić'. The signature is written in a cursive style with a prominent initial 'S'.

Sabina Čudić, šefica kluba